

מה בדבר ייצוא עגלים לבשר מארה"ב?

אתמעת קודם כל את הדו"ח¹ שפורסם ב"Foreign Agriculture": לפני כשנתיים יצא המשלוח הראשון של עגלים רכים בדרך האוויר למילאנו, איטליה. במרוצת הזמן היו עליות וירידות במסחר זה. המשלוחים הגיעו לשיא של 1400 עגלים לשבוע בחורף של 1964. היו תנודות במחירים; בה בשעה שהמחירים באירופה (בצרפת, הולנד ובלגיה) הם היו בירידה, הרי בארה"ב הם נמצאו בעליה מתמדת.

לזמן מה נפסקו המשלוחים לאיטליה לחלוטין, אולם כעבור זמן־מה הם נתחדשו. קיימת התקווה שעסקים אלה יתמידו ויתרחבו כיוון שבאירופה יש מחסור בבשר של בקר צעיר ("בשר־לבן"), בה בשעה שבארה"ב יש שפע של חומר־גלם לייצור בשר זה — אלה הם העגלים מעדרי החלב שאין להם דורש לפיטום בשוק האמריקאי. הטיסה מניריורק עד רומא או מילאנו נמ" שכה 12 עד 16 שעות. מקרי תמותה בשעת הטיסה, אם כי חששו שיהיו מרובים, היו למעשה מינימאליים, אולם מאיטליה החלו להגיע ידיעות שהתמותה רבה מאוד לאחר פינוז העגלים למשקי האכרים. דובר על אבידות כדי 50% במשלוחים מסויימים. אמנם נתברר אחר כך שהידיעות האלה היו מוגזמות, אבל בכל אופן בעיית התמותה היתה חמורה למדי. רופאים וואטרינארים אמריקאנים בדקו את העניינים ונתברר שבמשלוחים מסויימים נכללו גם עגלים בני יום־יומיים, ואלה בעיקר גרמו לאבידות הקשות. ניתנו הוראות לבדוק את העגלים בדיקה יסודית יותר לפני המשלוח, וכן נאסר לשלוח עגלים בגיל שלמטה מ־8⁶ ימים.

בשעת הדיון על מחירי ההטסה, תוך הבאה בחשבון של משקל העגלים והנפח שלהם, נקבע שמינימום המשקל לעגל יהיה 90 פאונד (כ־40 ק"ג). איטליה, מצידה, תבעה שגיל העגלים ביום המשלוח לא יהיה פחות משבועיים. מוסדות ממשלתיים בארה"ב הציעו אמנם שהעגלים יוחזקו במשך 15 יום, בפיקוח וואטרינארי, במל

ב"הארץ" מיום 15.11.65 קראנו: "החלטה לייבא במשך מחצית השנה הקרובה כ־1,500 עגלים בני שבועיים מארה"ב — קיבלו בסוף השבוע שרי האוצר, המסחר והתעשייה, והחקר לאות. בפגישת השרים, בהשתתפות פקידים בכירים משלושת המשרדים, העלה משרד החקלאות תביעה לייבוא 6,000 עגלים בני שבועיים לפי־טום, כצעד נסיוני למניעת האמרת מחירי בשר בקר טרי. שר החקלאות, מר ח. גבתי, אמר כי נמצאה דרך למנוע את המחלות שפשטו אשתקד בעקבות ייבוא עגלים צעירים. בפגישה הבין־משרדית סוכם על ייבוא של רבע מהצעת משרד החקלאות, דהיינו — 250 עד 300 עגלים לחודש במשך חצי שנה. יש להזכיר כי עד כה דחו משרדי האוצר והחקלאות הצעות לייבוא עגלים. עמדת משרד החקלאות הוסברה בבעיית התחרות לואה הכרוכה בייבוא כזה, ואילו האוצר טען כי אין הצדקה לבזבז מטבע חוץ על ייבוא בקר לצריכה. משרדי האוצר והחקלאות יקיימו בימים הקרובים דיון, בו ייקבעו שיעורי ההיטלים על הייבוא הנסיוני של עגלים."

עד כאן הידיעה בעתונים בשאלה הנ"ל, ולא ידוע להתום מטה מהו בדיוק המצב כיום. בהזדמנות זו אביא לקט ידיעות על כל הפרשה של ייצוא עגלים רכים מארה"ב לאיטליה ולארצות אחרות, לצורך פיטום.

השנה בפרס "אנוליק" כצמד עתודות המשובח ביותר בארץ. "בריגיט" זו היא אחת הבנות המצטיינות של דנדי ונכדתו של "קישון". יש להניח ששני האבות האלה הנחילו לא מעט מהטוב שבמורשתם לבריגיט.

עדר הזורע היה מיוצג במשפחת "קלרה". גם ממשפחה זו הובא עגל שמגדלים לרבייה. עלי לציין שלא התפעלתי במיוחד מ"פרצופיהם" וממבנה הגוף של העגלים שהוצגו; נחכה ונראה כיצד יציגו העגלים את תפארת משפחותיהם, לכשיתבגרו.

מן הראוי לציין את הצורה הנאה של הקטלוג שחולק בין המבקרים. י. עצמון

¹ A report of U.S. calf shipments by air to Europe.

בארה"ב, רואים בעגלים אלה כעין מוצר-לוואי של משק החלב. מכיוון שעגלים אלה מיועדים לשחיטה מיד עם היוולדם, מרכזים אותם בקבור צות בשווקים והם נשארים ללא כל מזון משך זמן רב משעת צאתם את המשק. ואם עגלים כאלה נתונים במצב כזה גם למאמץ של טיסה לאירופה, ושוב ללא כל מזון, הרי זו חבלה ממש בבריאותם".

הבעיה היא איפוא: שיפור התנאים בהחדרת העגלים עד למשלוח, מבלי שזה יהיה כרוך בהוצאות, העלויות להעמיד בסימן שאלה, מבחינת הריווחיות, את עצם העיסוק. מוטל על מוסדות ארה"ב להפנות תשומת-לב לבעיות אלה כיוון שייצוא העגלים, עתיד להיות ענף בעל ערך כלכלי רב בחקלאות האמריקאית.

פרטים מעניינים בשאלת ייצוא העגלים מארה"ב ועל שיווק בקר ובשר אנו מוצאים בדו"ח שמסר הח' ו. למדני, לאחר ביקורו שם. למעשה הוא היה מעוניין לברר את אפשרויות הייבוא של עגלים לארץ, לאחר הכשלון בייבוא שבוצע בחודש מאי 1965. לפני נסיעתו לארה"ב הוא קיים קשרים עם נציגי שתי חברות אמריקאיות שהיו מוכנות לספק עגלים ממפטמה בארץ, בה יוחזקו העגלים המיובאים במשך 30 יום. הוא ביקר בהוות שונות לפיטום עגלים ל"בשר-לבן", בהן גם מרכזים עגלים רכים למשלוח לאיטליה. בחוזה אחת בניר-ג'ארסי מרכזים עגלים לייצוא וגם לפיטום לבשר לבן. יש בה מבנים ל-350 ראש, לגיליהם השונים — 5 ימים ועד 10-12 שבועות. צוות בן 3 מבצע את כל העברות דות הכרוכות בטיפול, הזנה, ניקיון וכו'. בגיל של 9-10 שבועות מגיעים העגלים למשקל של 100-105 ק"ג. תפוקת הבשר הלבן — 64%. בדרכו חזרה ארצה ביקר למדני במפטמות של חברה זו ברומא. הוא התרשם שם טוב מאוד מתנאי האחזקה והטיפול. במפטמות אלה מגדלים את העגלים לבשר לבן; הם באים לרומא מארה"ב במשקל של 42-45 ק"ג. לדברי בעלי מפטמות אלה, מתפתחות העיסקות שלהם עם איטליה בהצלחה ויש להם שם מבנים וכלובים ל-2500 ראש; שיעורי התחלואה והתמותה הם אפסיים. המביא לבית הדפוס י. ע.

התעופה, כדי לפתור אחת לתמיד את בעיית התמותה.

לאחר דיונים נוספים בשאלה זו נקבעו מטעם הממשלה תקנות ייצוא, לפיהן יש להציע למש-לוחים אלה רק עגלים שבגיל 10 ימים לפחות, שניזונו באופן תקין במשק המוכר, והעגלים ייבדקו ע"י רופאים תוך 8 שעות שלפני העלאתם לאוירון.

עד לסוף שנת 1964 נשלחו לאיטליה 8000 עגלים. רוכזו נתונים על 3100 עגלים שחולקו באיטליה בין חברי הקואופרטיבים החקלאיים; מבין אלה מתו 287 עגלים (קצת למעלה מ-9%) תוך 8 ימים לאחר הגיעם לאיטליה. 140 עגלים נוספים מתו מאוחר יותר, ובס"ה הסתכמה התמור תה ב-13%. כדי לקדם את הייצוא לאיטליה ולארצות אירופה האחרות, יהיה הכרח למצוא דרכים לצמצום שיעורי התמותה הנ"ל.

בחדש מארס 1965 יצא ד"ר סמיט (משירות המחקר החקלאי בארה"ב) לאיטליה כדי לבדוק את סידרי הטיפול בעגלים, עם הגיעם לשם, ולהציע הצעות לתיקון המצב. הוא נוכח שאפשר למנוע מקרי תמותה רבים אילו היו מגמיעים את העגלים מיד להורדתם מהאווירון. הוא מצא שעגלים רבים לא קיבלו שום משקה בנמל התעו"פה במשך שעות רבות ורק למעטים הגישו משקה של מים מתובלים בדבש, מתוך הנחה ש"משקה קל" כזה יסייע להתאוששות העגלים ממאמץ הטיסה. מומחים מארה"ב מכינים עכשיו חוברת שתכיל ההוראות לטיפול בעגלים הרכים האלה. כן מטפל משרד החקלאות בשיכלול התארים והכלובים, הדרושים להטסת עגלים רכים וגם בהמות מבוגרות יותר.

ד"ר סמיט מסכם את מצב העניינים כדלקמן: "יש הבדל גדול בטיפול העגלים הרכים, הנועדים לייצור בשר, בין אירופה לארה"ב. האיכרים באירופה, המתכוונים לייצא את העגלים, מרגילים אותם מהימים הראשונים להזנה (הגמעה) מהיד ושולחים אותם ישר מהמשק לנמל התעופה, מבלי להיזקק למכירות פומביות בשווקים מיוחדים. לאחר טיסה קצרה, מגיעים העגלים במצב בריאות טוב לארצות הייבוא, ואין קיימת כמעט בעייה של תמותה. לעומת זה,